

bindelse hermed, nemlig om Beskaffningen af indenlandsk Tobaksal. Det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa dette sker, ikke er saa ubehagelig; men jeg skal ikke udtale mig herom. Det er desuden en Told paa vore Overdaadighedsvarer, og hvis denne kunde sættes endnu højere op, skulde jeg for mit personlige Bedkommende ikke have det Allermindste derimod. Men det forstaaer sig, dette vilde naturligvis være en foreløbig Omvæltning, en foreløbig Overførelse af Skat paa denne Luxusgjenstand, Noget, som ikke skulde være for al Evighed. Der er en tredie Ting, jeg kommer til at tale om, fordi den er bleven fremdraget saa stærkt, og det er Tolden paa Tømmer og Træ. Der er vistnok ikke mange Steder, efter hvad jeg har hørt, hvor der endnu findes saa høi en Told paa disse Gjenstande. Siden der har været Tale om Arbejderboliger, skal jeg dog give et lille Bidrag til denne Sag, som maaske turde være eller i al Fald kunde være ubekendt for flere af dem, som virke for billige Arbejderboliger. Jeg har for nogle Aar siden besøgt en meget stor Fabrik i Gøteborg, hvor der lavedes fuldt færdige Træhuse, som lode sig skille ad, naar de vare færdige og sætte sammen igjen. De føres flere hundrede Mile bort, endogsaa op til Nordlandene. Man maa nemlig ingenlunde tro, at Træhuse ere koldere end andre Huse; alene den Omstændighed, at de føres saa høit op mod Nord, viser dette. Det er altsaa en Maade, hvorpaa man kunde skaffe meget billige Boliger for Arbejderne, naturligvis kun paa saadanne Steder, hvor flige Træhuse kunne tillades. — Jeg skal imidlertid erklære mig fuldkommen enig med det erede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (S. Ree), som talte om, at man ikke skulde gaa for hurtigt frem i disse Sager. Det er nemlig aldeles i sin Orden, at man tager alle de Hensyn til Mindretallet, som man kan; om det end ikke er noget stort Mindretal, saa skal man dog være retfærdig mod det. Men der kan naturligvis være meget stor Meningsforskjellighed om, hvad der anses for hurtigt. Det glæder mig ligeledes at kunne være enig med Hensyn til den Fremgangsmaade, der er foreslaaet, nemlig, at de, der i Dieblisset ere beskyttede, skulle have en passende Overgangsfrist, og om det saa skulde være en længere Narrætte end 5 Aar, skulde jeg ikke have noget derimod, thi det Vigtigste og Bæstentligste er, at vi have Udsigt til en Gang at komme ud af dette Uføre. Vi maa meget hellere gjøre et lille sikkert Skridt strax med Udsigt til snart at kunne gjøre det næste, end at gjøre et stort Skridt nu, naar vi saa maaske skulle vente meget lang Tid, inden vi atter kunne gjøre et Skridt til en større Nedsættelse eller til fuldstændig Ophævelse. Det har allerede været omtalt, at en Indkomst- og Formueskat vilde være den bedste Maade at fylde de Huller paa, som ellers vilde opstaa i Statskassen, og jeg tror, at det beror paa et fuldstændigt Feilsyn, naar det er ble-

vet yttret, hvis jeg husker ret, af det erede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds, at der skulde være en Uvillie fra en vis Side i denne Sag mod en Indkomstskat. Jeg tror, at det netop fra den Side, hvorfra der befrygtes saadan Modstand, er det allerstørste Ønske om at faae en Indkomstskat, men vel at mærke ikke en for en enkelt Gang, som skulde stoppe et bestemt Gul, men en, som kunde bedæres, og som var saa elastisk, at den kunde gjøres større og mindre med visse Procenter, efterform man vilde gjøre større eller mindre Nedsættelser paa middelbare Skatters Omraade. — Der faldt en Bemærkning fra min erede Sidemand til højre (Mort) med Hensyn til at paalægge en ny Skat, nemlig paa det bairiske Öl. Herom skal jeg gjøre den Bemærkning, at jeg ikke paa Grund af Navneligheden med mit eget Navn vil være imod en Beskaffning, ikke hellere, fordi jeg selv drikker den Slags Öl, thi jeg drikker det næsten aldrig. Men det er blevet sagt, og som det forekommer mig træffende, at det at lægge Skat paa bairisk Öl vil være at sætte en Præmie paa Brændevinsdrikken, thi det skal kunne paavises, at der er flere og flere netop i den arbejdende Klasse, som slaa sig fra Brændevinen og til bairisk Öl, og det forekommer mig, at dette vil være Noget, som man burde beskytte. — Det er en lille Bemærkning endnu, som jeg ikke kan lade henstaa uimodsagt, og det er, hvad der er blevet sagt af det erede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds om Reciprocitet eller — hvad jeg hellere vil kalde det — Gjensidighed. Jeg kan ikke forstaa denne Tale om Gjensidighed, at vi skulle vente med en Nedsættelse, indtil vore Naboer, de omboende Nationer, foretage den. Dette, er som om der var Tale om et Onde for os eller en Gave til dem; men det forekommer mig, at i det Dieblis, vi nedsatte vor Told, gjøre vi Alting billigere for alle Kjøbere, som bo her i Danmark, og at det derimod, naar vi beholde Tolden eller sætte den højere, kun kommer de saa Sælgere til Gode, thi det kunne vi vistnok let blive enige om, at vi alle kjøbe af toldpligtige Varer, medens det er meget faa, der selge dem, og hvis vi skulle tage Hensyn til Formuesomstændighederne, vil det efter min Formening vise sig, at det netop er de fattige Klasser, som dette gjælder om, idet de alle ere Kjøbere, men kun meget faa af dem virkelig ere Sælgere af toldpligtige Varer. Det er dog ikke retfærdigt, og man kan dog ikke blive ved i al Evighed at beskutte de Mange for de Faas Skyld; men skulle vi komme ud af dette Uføre, maa vi tage en fast Beslutning og virkelig vende om. — En lille Sidebemærkning skal jeg gjøre, som kunde synes ikke at høre hjemme her, da det nærmest er en Sprogbemærkning; men da den dog har en mere almin Karakter, skal jeg ikke tilbageholde den, idet jeg finder, at den passende kan komme frem ved dette Lovforslag. Det er meget almindeligt, at